

Boniteringsmænd, at de skulde behandle visse Eiendomme mildere og gunstigere end andre. Boniteringsmændene have jo deres almindelige Instrux, som de skulde vurdere Jord efter: dens Frugtbarhed og alle de andre paa dens Værdi indvirkende Forhold, saaledes at de tage Hensyn til Alt, hvad der billigtvis kan tages Hensyn til ved denne Leilighed; men Alt efter deres eget Skjøn. Ministeriet kan ikke gribe ind der, uden at det vil blive aldeles vilkaarligt. Hvad vilde man netop her i den danske Folkerepræsentation sige, hvis Ministeriet tillod sig at sige til Boniteringsmændene: I skulde behandle een Mands Eiendom efter andre Regler end en Andens? Altsaa forekommer det mig at være et ganske ubilligt Forlangende til Ministeren, at han skal gribe ind der. Derimod er det ganske vist, at der kan og virkelig ogsaa ved Boniteringer findes Uregelmæssigheder, — jeg vil ikke sige Uregelmæssigheder, — men forskjelligt Syn paa Værdier i de forskjellige Egne af Landet. Dette er uundgaaeligt for al menneskelig Gjerning, ogsaa for Taxationer. Men naar man, som Tilfældet har været med Boniteringen af Jord, da vi fik den ny Matrikul, virkelig maa sige, at alle de bedste Kræfter, Landet raader over, ere blevne tagne i Brug til dette Arbeide og have arbeidet med en saadan Udholdenhed og Ihærdighed, som man strax vil erkjende, naar man har havt Leilighed til blot at kaste et flygtigt Blik paa Arbeidets uhyre Omfang, saa kan man til samme Tid, som man erkjender, at ikke alle Skuldsætninger kunne være nøiagtig i Overensstemmelse med hinanden, dog ved Siden deraf indrømme, at Arbeidet er udført med en Samvittighedsfuldhed og Dygtighed, som bør frilage det for en ubillig Kritik.

Formanden (Berg): Det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds har anmodet om Ordet for 3die Gang. Dertil hører Thingets Samtykke. Under Forudsætning heraf (Ophold) har det ærede Medlem Ordet.

Blyhne: Selvsølgelig anerkjender jeg det udmærkede Arbeide, som i saa Henseende eksisterer; men dette adstiller sig jo væsentlig fra det, her er Tale om. Vi vide jo, at alle eksisterende Sorder have deres Skuldsætning og Gammelskat. Men der eksisterer ingen Lov, som siger, at Jord, der ikke hidtil var Jord, altsaa nyfået Jord, skal have Gammelskat. Det maa altsaa være meget let at ordne dette Forhold.

Forslagsstilleren (Steenstrup):

Ja, jeg vil nødvendig opholde Thinget længe, men overfor den høitærede Minister — jeg veed ikke om han er gaaet (S temmer: Nei!) — vil jeg dog med Hensyn til disse Boniteringsmænd fra et Lovforslag, der hører Mulden til, trække et Exempel frem paa, hvorledes man vurderer Skade paa et andet Omraade. Man har jo Mænd, der skulle vurdere den Skade, der sker ved, at Andres Kreaturer komme ind paa Ens Mark, og nu have vi jo faaet en Lov om Odborerrer eller rettere et Udfast dertil. Deri er Tale om i Statens Interesse at faae en Foranstaltning gennemført med Hensyn til Odborerrer, og i den Anledning er der fastsat en ny Maade at taxere en lignende Skade paa som den, der sker paa Markers Afgrøde, naar nogle uborne Dreng og cølte Kornet ned. Der har Ministeren opstillet et helt kunstigt Maskineri, som jeg er overbevist om meget godt kunde replaceres ved almindelig Vurdering. Naar man nu tager Boniteringsmænd, som ere vant til at vurdere, naar almindelige Gaarde udstyffes, kan man saa forudsætte, at de ere inde i alle de tekniske Vanstikigheder, som ere til Stede ved Vurdering af Arealer, der ere indtagne fra Havet? Jeg siger ubetinget: Nei. Saa siger Ministeren, at det kan han ikke gjøre for; men saa kan jo dog Lovgivningsmagten modificere den nuværende Boniteringsmændsindretning. Jeg tror i det Hele, at ærede Medlemmer ville være blevne kloge paa, at det nok kunde være ganske hensigtsmæssigt, om de fik lidt mere Indblik i vort hele Matrikulerings- og Stattevæsen; men det skal jeg paa et senere Standpunkt nærmere komme ind paa.

Da Ingen yderligere begjærede Ordet, var Forhandlingen sluttet.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Steenstrup: Jeg mener, at der er kommet saa mange Momenter frem om denne Sag, at det nok kan forsvares for Thinget at nedsette et Udvalg, der nærmere kan efterse disse Forhold. Jeg skal i Genhold hertil foreslaa Nedsættelsen af et Udvalg paa 9 Medlemmer.

Uden Forhandling og Afstemning
vedtoges dette Forslag af Steenstrup.